

- **Sociaal-emotioneel leren en Kwink**
- **Omgaan met verstorend gedrag**
- **Omgangsprotocol**

Een veilige school en goed gedrag

Op IKC Tusken de Marren hebben we veel oog voor het sociaal welzijn van de leerlingen. We zijn ons ervan bewust dat je pas echt goed kunt leren als je lekker in je vel zit. Daarom hechten we veel waarde aan een klimaat waarbinnen ieder kind zich veilig en prettig voelt.

Sociaal-emotioneel leren en Kwink

Twee perioden per jaar staan specifiek in het teken van hoe we met elkaar omgaan. Dit zijn de gouden weken, na de zomervakantie en de zilveren weken, na de kerstvakantie. In de groepen wordt besproken hoe we met elkaar omgaan, welke regels daarbij horen (deze hangen we zichtbaar op in de klas) en hoe we elkaar daarop aanspreken. We onderscheiden algemene gedragsregels voor de hele school en specifieke regels die door de leerlingen van de klas zelf worden bepaald. Hoe gaan we op school om met gewenst en ongewenst gedrag? Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. komen regelmatig aan de orde in de klas, in de kring, bij rollenspelen en bij het bespreken van regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten. Het voorbeeldgedrag van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang.

Omgaan met verstorend gedrag

De school is een oefenplaats, waarin kinderen mogen leren hoe ze met elkaar om kunnen gaan. Het is normaal dat kinderen af en toe last hebben van elkaar. Als er gedoe ontstaat is dit voor het kind en de groep een leermoment. Om ervoor te zorgen dat we een duidelijke gedragsverwachting hebben naar elkaar toe hebben we beschreven hoe we omgaan met verstorend gedrag en gedoe.

Omgangsprotocol

Er wordt minder gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag of taalgebruik van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, hebben we duidelijke preventieve afspraken gemaakt met kinderen, leerkrachten en ouders over hoe er met elkaar wordt omgegaan. Afspreken van regels gebeurt voor, door en met de leerlingen.

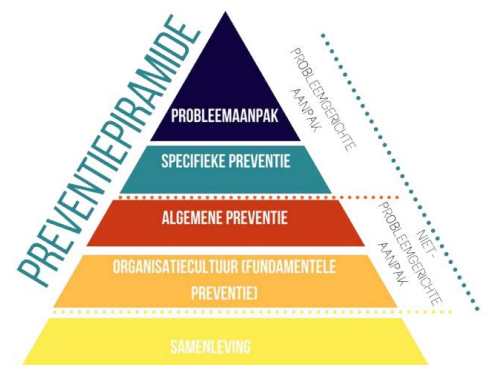
Sociaal-emotioneel leren met Kwink

Er wordt gebruik gemaakt van de methode “Kwink” op IKC Tusken de Marren. Kwink is een methode die gebaseerd is op een preventieve aanpak en dus gericht op het aanleren van positief gedrag. Bij het aanleren van positief gedrag, ligt de nadruk op het niet hoeven uitvoeren van een onnodige ‘reparatie’ achteraf en dus het stukje ‘Als het toch mis gaat’ niet in werking te hoeven stellen. Een sterke, sociaal veilige groep voorkomt pesten. In zo’n groep spreken kinderen elkaar op een positieve manier aan op hun gedrag. Kwink leert kinderen hoe dat moet.

Kwink kenmerkt zich als een preventieve aanpak voor sociaal-emotioneel leren, waarbij er gericht aandacht is voor de twee lagen van de niet-probleemgerichte aanpak van de piramide van Deklerck.

Piramide van Johan Deklerck

- Samenleving/ brede, maatschappelijke context
(politiek, sociaal, cultureel, ecologisch)
- Bevordering van het leefklimaat
(Schoolregels, waar staan we voor?)
- Algemene preventie
Basisaanbod/aanpak in de groep, 85% van de kinderen heeft hier voldoende aan.
- Specifieke preventie
Specifieke interventie, met als doel terug naar basisaanbod
- Probleemaanpak
Grensoverschrijdend gedrag, schorsing ed.

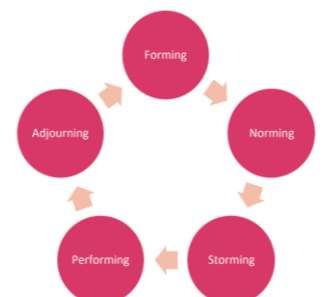

Kwink geeft de preventieve aanpak vorm aan de hand van twee pijlers; groepsvorming en SEL-competenties.

Pijler 1: Groepsvorming

Tuckman 5 fasen van groepsvorming

Kwink gaat uit van de 5 fasen van groepsvorming van Tuckman. Hierbij wordt uitgegaan van het geleide model, gezien de sturende/leidende rol van de leerkracht.

Forming (kennismaking, oriëntatie)

Eerste fase -> hoor ik bij de groep?

In deze fase ben je bezig met het proces van klas naar groep. Deze fase loopt gelijk met de fase ‘Norming’. In de eerste weken van het jaar of na een verandering in de groepsdynamiek zullen naast kennismaking ook de school en groepsregels besproken worden.

De onderwijsbehoeften van de groep, zijn tijdens deze fase;

- De leerlingen met elkaar in gesprek brengen (kennismaken).
- Ondersteuning bieden bij het ontdekken van de leer- en leefomgeving.
- Ieder kind het gevoel geven erbij te horen (gezien worden).
- Routines ontwikkelen met elkaar.

Norming (afspraken)

Tweede fase -> hoe gaan we met elkaar om?

Tijdens deze fase wordt de norm van de groep bepaald. Deze fase loopt gelijk met de fase 'Forming'. In de groep worden afspraken met elkaar gemaakt, waarbij de volgende punten van belang zijn;

- Positief geformuleerd 'We....'
- Maximaal 5 of 6 groepsafspraken
- Visualiseren in taal en beeld
- Concreet maken van gedrag (wat hoor ik? wat zie ik? – Nellie Bijlsma)

De onderwijsbehoeften van de groep, zijn tijdens deze fase;

Een leerkracht die:

- duidelijk en consequent is.
- met de groep afspraken opstelt, oefent en evalueert.
- vooral het positieve ziet en benoemt.
- zorgt voor een veilige leer- en leefomgeving door voorspelbaar te zijn.
- eigen waarden en normen helder heeft.
- actief overzicht houdt over de groep.
- regelgestuurd werkt aan gedrag.
- gesprekken voert over de sfeer in de groep.

Storming: (positionering, rolbepaling)

Derde fase -> Wie wordt de baas?

Tijdens deze fase zullen de rollen in de groep bepaald worden, wie bekleed welke rol? Wie zijn de (in)formele leiders? Deze fase is erg belangrijk voor het ontstaan van een positieve of negatieve sfeer in de groep, sturende rol van de leerkracht in het wegzetten van positieve rollen. (extra ondersteuning Pica checklist; positieve of negatieve rollen)

De onderwijsbehoeften van de groep, zijn tijdens deze fase;

Een leerkracht die:

- *hulp biedt bij het bepalen van ieders positie in de groep.*
- *aandacht besteedt aan het omgaan met conflicten.*
- *respect toont voor alle kinderen, hun mening en karakter en dit ook uitdraagt naar de groep.*
- *voorbeeldgedrag vertoont.*
- *regelgestuurd werkt aan gedrag.*

Performing: (in de praktijk)

Vierde fase -> aan het werk!

Na het doorlopen van de eerste drie fasen, komt de fase van performing ofwel de rust van alle dag. Tijdens deze fase is het belangrijk om de eerste drie fasen goed doorlopen te hebben, zodat er een positieve, veilige groep is ontstaan. Het verschil tussen een positieve of negatieve groep kenmerkt zich als volgt;

Positieve groep:	Negatieve groep
- leerlingen zijn betrokken en gemotiveerd. - groepsleden tonen respect voor elkaar. - er wordt goed samengewerkt - rollen zijn aanwezig	- veel onderlinge strijd - weinig onderling respect - onrust en conflicten - niet alle rollen zijn aanwezig

De onderwijsbehoeften van de groep, zijn tijdens deze fase;

Een leerkracht die:

- zorgt voor plezier, rust en orde in de klas
- samenwerken stimuleert
- ieders talent tot bloei laat komen
- reflectiegesprekken voert (reflecteren op de regels en afspraken)

Adjourning: (afscheid nemen)

Laatste fase -> Hoe neem je goed afscheid?

Deze fase komt sterk naar voren bij tussentijds afscheid van leerlingen, wisseling van groepen en aan het einde van de basisschool. Dit kan zich bij kinderen uiten in onzekerheid, onrust, ruzie maken of juist samenklitten.

De onderwijsbehoeften van de groep, zijn tijdens deze fase;

Een leerkracht die:

- de leerling voorbereidt op het naderende afscheid.
- zorgt voor een fijne groepsfeer tot het einde van het schooljaar.
- terugblikken op het jaar door activiteiten.
- ritueel van afscheid vorm geven.

Pijler 2: SEL-competenties

Besef hebben van jezelf (ik)

- Gevoelens herkennen
- Gevoelens verwoorden
- Talenten herkennen
- Zelfvertrouwen
- Reflecteren op falen en succes

Emotiewiel hangt zichtbaar in de groep. 2023-2024 middenbouw les 2

Opbouwen van emotiewoordschat. Emotiemeter – poster.

Inchecken? Van emoties?

Zelfmanagement (ik)

- Emotieregulatie
- Impulsecontrole
- Doelgericht gedrag

Hier zit een link met IEP Hart-handen

Besef hebben van een ander (wij)

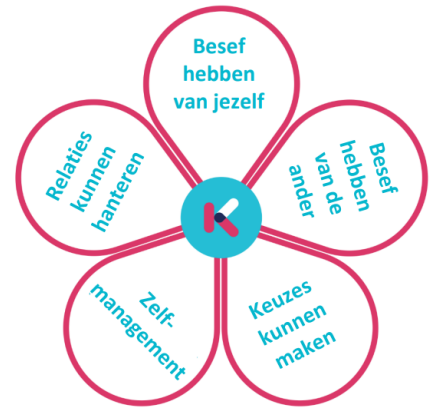
- Empathie
- Perspectief nemen
- Sociale cues

Relaties hanteren (jij)

- Contact leggen
- Vriendschappen onderhouden
- Conflicten oplossen
- Omgaan met sociale druk

Keuzes maken (wij)

- Normen en waarden
- Verantwoordelijkheid nemen
- Onderhandelen
- Morele afwegingen maken

Kwink lessen (praktisch)

De lessen worden op volgorde volgens planning gegeven (werken aan hetzelfde doel).

Gebruik beelden poppen/dierfiguren met menselijk gedrag

- Onderbouw 1,2 en 3
- Middenbouw 4,5,6
- Bovenbouw 7,8

Kwinkslag is het stappenplannetje om aan de Kwink van de week te werken.

Planning van de lessen

1 les per twee weken. Week 1 twee lessen, week 2 transitielessen.

Tweeluiklessen zijn 4 weken lang (Lessen met stippellijntjes ertussen).

- Volgens de jaarplanning
- Door duo's beiden gegeven
- Overzicht lesvoorbereiding als overdrachtsformulier
- Bij voorkeur in de ochtend
- Een lesmoment van 45-50 minuten of twee kortere lessen (20-30) min
- In de eerste week de les geven en in de tweede week oefenen met transitie
- Daarnaast liefst dagelijks 5-10 minuten transitie activiteiten
- O.b.v. monitoring extra activiteiten selecteren.
- Transitie is gebruik van 'Kwink-taal'.

Welke posters beelden gebruiken we?

In elke groep hangt:

- Emotiewiel
- Kwinkslagen
- Kwink van de week

In de groepsmap is te vinden

- de jaarplanning van Kwink;
- kwaliteitskaart schoolafspraken;
- kwaliteitskaart Pedagogisch beleid en omgangsprotocol.

Omgaan met verstorend gedrag

Op school hebben we vanzelfsprekend te maken met verstorend gedrag. De school is een oefenplaats waar kinderen de ruimten moeten hebben om fouten te kunnen maken. Juist in de omgang met elkaar valt veel te leren. Aan ons de taak om deze leersituatie in goede banen te leiden. We hebben verstorend gedrag voor onszelf omschreven en hieraan ook consequenties aan verbonden. Alle gedrag heeft een gevolg, of het nu positief of negatief is.

Klein verstorend gedrag (gedoe)

Betreft vaak lichte, kortdurende verstoringen die de dagelijkse gang van zaken niet ernstig belemmeren. Dit soort gedrag heeft meestal een beperkte invloed op de leeromgeving en kan vaak zonder veel ingrijpen worden opgelost. Voorbeelden:

- Het maken van geluiden tijdens de les, zoals tikken met de pen, praten of giechelen.
- Tijdelijk afgeleid, zoals lopen tijdens de les, niet goed opletten.
- Verstoren van de les omdat materiaal niet op orde is.
- Onbeleefd gedrag, zoals het niet goed begroeten van de leraar of het niet luisteren naar instructies.
- Kleine conflicten met klasgenoten, zoals ruzies over speelgoed of over een stoeltje.

Groot verstorend gedrag

(dan meteen trede 5 van de maatregelenladder)

Heeft een ernstigere impact op de leeromgeving en kan meer aandacht en interventies vereisen. Dit gedrag kan de veiligheid van anderen (leerlingen en/of medewerkers) in gevaar brengen. Of het plezier en het leerproces aanzienlijk verstoren. Voorbeelden:

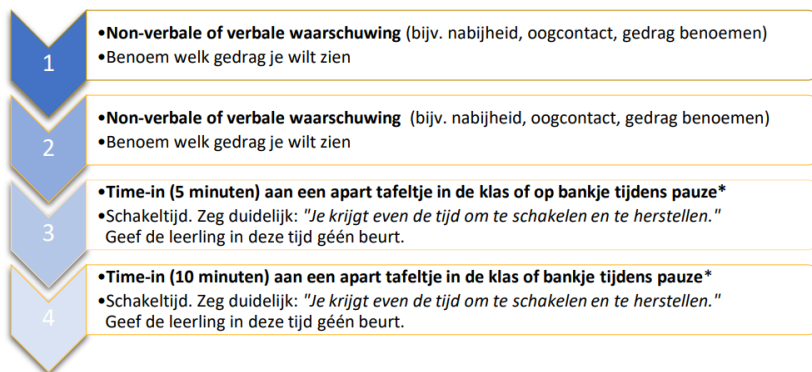
- Fysieke agressie: slaan, schoppen of duwen.
- Verbale agressie: uiten van ernstige vernederingen of beledigingen naar anderen toe.
- Vernieling van spullen: schrift, pen, spullen op speelplaats.
- Gezag ondermijnend: bewust niet doen wat er gevraagd wordt of doorgaan met ongewenst gedrag ondanks waarschuwingen.
- Intimidatie of pesten van medeleerlingen.

Algemeen gedrag leerkrachten bij verstorend gedrag

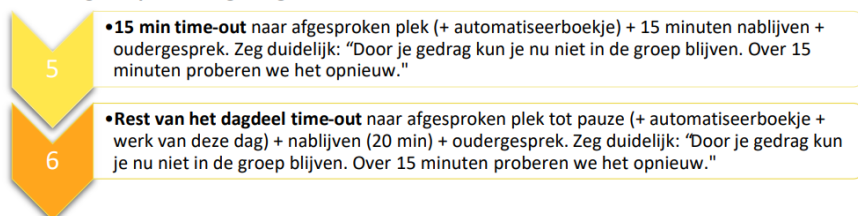
- Als uitgangspunt wordt de maatregelenladder gebruikt bij verstorend gedrag.
- We zorgen dat leerlingen elke les weten wat er van hen wordt verwacht en geef hen de kans dit gedrag te oefenen. We benoemen aan het begin van de les de gedragsverwachtingen, geef eerst complimenten bij gewenst gedrag en corrigeer pas (met behulp van de maatregelenladder) als dit niet werkt.

- We reageren altijd kalm, duidelijk en consequent – zowel bij complimenten als bij het geven van een consequentie. Zo ervaren leerlingen de leerkracht/ouders als eerlijk en rechtvaardig. Eigen emoties laten we erbuiten.
- We zorgen er bij verstorend gedrag voor dat zowel de leerkracht als de leerling reflecteren op het gedrag en de mogelijke alternatieven voor morgen. Benadruk dat de leerling morgen met een schone lei begint.
- Als team ondersteunen we elkaar in het toepassen en onderhouden van deze gedragsaanpak, en geven we feedback om samen te blijven leren.
- Elke les herhalen we de nodige gedragsverwachtingen, geven we eerst complimenten voor gewenst gedrag en corrigeren we pas als dat niet helpt. De maatregelenladder geldt één schooldag; de volgende dag beginnen we opnieuw.
- Er vindt altijd overdracht plaats naar de eigen leerkracht.
- Wanneer verstorend gedrag meerdere keren per week voorkomt, worden de ouders geïnformeerd.
- Voor sommige leerlingen wordt maatwerk geleverd. Wanneer een leerling bij een time-out in een andere klas nog steeds storend gedrag vertoont, wordt er een collega zonder groep ingeschakeld. De leerling gaat dan aan het werk met het noodpakket onder begeleiding van deze collega.

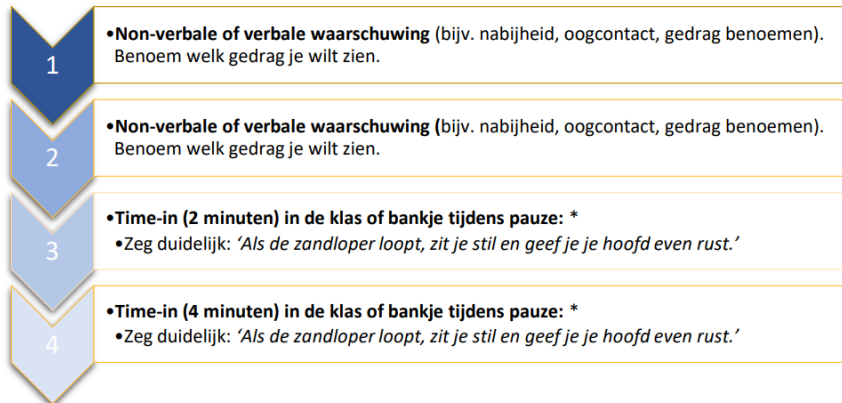
Maatregelenladder groep 3 t/m 8:

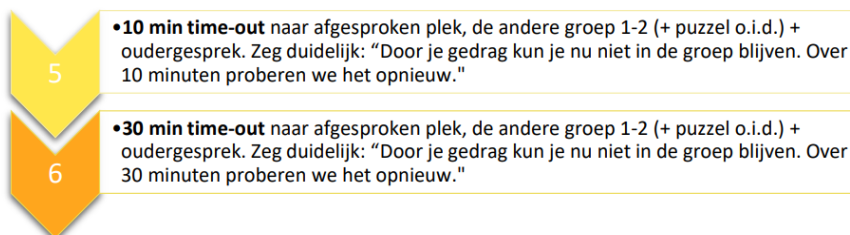
Vanaf nu groot probleemgedrag:

Maatregelenladder groep 1-2

Vanaf nu groot probleemgedrag:

Time-out

Kinderen die een time-out krijgen, verhuizen naar het lokaal van een collega.

- Groepen 1-2 → 1-2a naar 1-2b & 1-2b naar 1-2a
- Groep 3 → naar 6
- Groep 4 → naar 7
- Groep 5 → naar 8
- Groep 6 → naar 3
- Groep 7 → naar 4
- Groep 8 → naar 5

Nablijven en herstel

Leerlingen moeten tijdens een herstelmoment iets doen waarbij enige mate van ongemak wordt ervaren. Het gaat niet om de zwaarte, maar om consequente uitvoering.

Stil werken aan herstelrecht of extra werk (bijv. sommenbladen). Altijd afgesproken tijd afmaken (10 of 20 min is écht 10 of 20 min)

Dus niet: stilzitten zonder werk, samen kletsen, eerder stoppen dan afgesproken, herstelgesprek tijdens het nablijven. We zijn terughoudend met nablijven.

Herstelrecht

Als iemand iets is aangedaan, is het logische gevolg een manier vinden voor herstel.

- a. Wat heb je gedaan waardoor je hier zit? Waardoor ging het fout?
- b. Hoe zou je het de volgende keer beter kunnen doen? Wat ga je morgen anders doen?
- c. Hoe maak je het weer goed?

Voorbeelden:

Iets stuk gemaakt? Koop een nieuwe

Uitgescholden? Excuses maken

Weglopen? Tijd inhalen.

Herstelgesprek

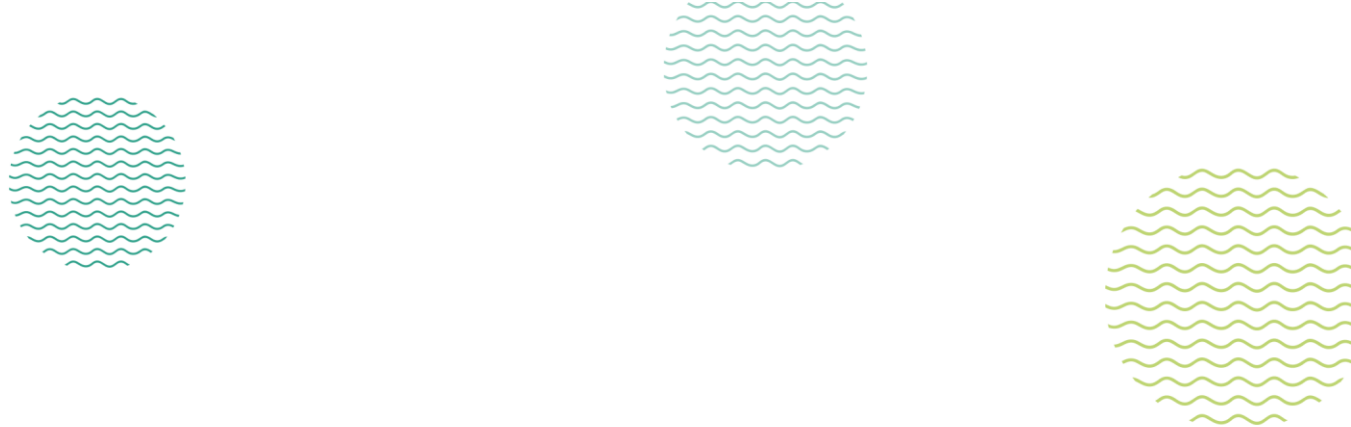
Een gesprek waarin je duidelijk maakt dat de leerling morgen een nieuwe kans heeft. We erkennen het verleden, maar kijken vooruit naar de toekomst. Het bevat de volgende elementen:

- Vraag naar eventuele (bijzondere) omstandigheden (onmacht versus onwil)
- Bespreek herstelopdracht
- Benoem wat het effect van het gedrag is voor de leerling zelf. Herinner aan wat er gebeurt bij herhaling
- Positieve boodschap: "Jouw gedrag doet ertoe – ik geloof dat jij dit kunt."
- Afronding: "Vanaf morgen ga jij... [herhaal de afspraak]"

Oudercommunicatie bij nablijven

- We informeren ouders bij voorkeur telefonisch.

Na (herhaald) 'groot' verstorend gedrag, waarbij ook de veiligheid van medewerkers en medeleerlingen in het geding komt, treedt het protocol schorsing en verwijdering van de BMS in werking.

Omgangsprotocol

Vanwege de bijzondere ernst van pesten wordt dit thema nader uitgewerkt in ons omgangsprotocol. In dit omgangsprotocol staat aangegeven wat pesten is en wat wij op IKC Tusken de Marren aan pestgedrag doen, kennis, preventie en aanpak. Door een veilig pedagogisch klimaat te creëren, willen we alle kinderen in de gelegenheid brengen om met een fijn gevoel naar school te komen. Pesten is helaas veelvoorkomend en komt op bijna iedere school voor, zo ook op IKC Tusken de Marren. Over het algemeen ligt de piek tussen de 10 en 14 jaar, maar ook in de lagere groepen kan pestgedrag plaatsvinden.

Wat is pesten?

Pesten is een systematische opvolging van vervelend gedrag (fysiek en/of mentaal) van één of meerdere leerlingen tegenover één of meerdere slachtoffers. Deze slachtoffers voelen zich over het algemeen gekwetst, buitengesloten en voelen zichzelf niet meer in staat om zich te verdedigen. Er zit een wezenlijk verschil tussen pesten en plagen. Bij plagen zijn leerlingen aan elkaar gewaagd. De ene keer is het de één die eens vervelend doet, de andere keer is het de ander. Het is meer een spelletje, dat overigens niet altijd leuk is, maar nooit bedreigend voor een van beide is. Bij pesten voelt een slachtoffer wel bedreiging en is het niet een keer elkaar heen en weer plagen, maar is het iedere dag weer dezelfde die de ander vervelend bejegend.

Kort samengevat:

1. Pesten is intentioneel: het gebeurt altijd expres, nooit onbewust.
2. Er is een verschil in macht tussen dader en slachtoffer.
3. Er is sprake van een herhaling over tijd (Goossens, Vermande en van de Meulen, 2012)

Signalen van mogelijke pesterijen zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding of uiterlijk
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Het is belangrijk dat wij als volwassenen alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en dat er tijdig ingegrepen wordt wanneer dit grensoverschrijdend is.

Jonge leerlingen en signalen van onveiligheid/pesten

De 'veiligheidsbeleving' van het jonge kind (de kleuter) is heel erg vanuit zijn/ haar beleving en vanuit het hier en nu. Dit is anders dan bij de oudere kinderen. Je hebt als leerkracht altijd een grote voorbeeldfunctie. Een aardige, positieve houding naar alle kinderen vinden wij belangrijk. Het moet duidelijk zijn dat er altijd iets kan gebeuren, je hoeft niet met iedereen vrienden te zijn maar respectvol met elkaar omgaan en 'er-is-iedere-dag-een-nieuwe-kans' zijn wel belangrijke waarden in een klas. De leerkracht observeert en voorkomt daarmee dat kleine incidenten escaleren door eerder in te grijpen of leerlingen af te leiden. Leerkrachten zijn verantwoordelijk voor een veilige omgeving waarbij het (jonge) kind zich in de groep of op het plein (de schoolomgeving) zich veilig voelen en te allen tijde weten (voelen en ervaren) dat de leerkracht hiervoor zorgt. Bij incidenten laten wij de betrokken leerlingen naar elkaar te laten luisteren en met elkaar praten waarom het mis ging en hoe dat anders had gekund. De regel is dat we geen dingen 'lichamelijk' oplossen, maar door te praten. Kinderen weten wat de basisregels zijn als iemand iets doet wat je niet prettig vindt:

1. Je benoemt het gedrag en vraagt diegene er mee te stoppen (dus niet alleen 'stop, hou op! maar 'ik vind het niet fijn als jij, wil je ermee stoppen'). Hier zit een stuk zelfstandigheid in.
2. Loop weg en negeer..
3. Als diegene niet stopt, ga je naar de juf en zij HELPT je het op te lossen samen met de 'pester'.

Vooraf jonge kinderen hebben baat bij actie-reactie (directe feedback). Zo kan een schooltelevisie programma met een thema goed aansluiten bij wat er in de klas gebeurt (vb. vriendschap, gevoelens). Omdat het voor jonge leerlingen vaak lastig is om te laten zien hoe zij zich voelen, werken we daar nog intensiever samen met de ouders.

We hebben regelmatig gesprekken met ouders en vragen hierbij zaken als:

- Voelt het kind zich vertrouwt op school?
- Praat het kind al over medeleerlingen?
- Speelt het kind al met andere kinderen buiten school?
- Heeft het kind aansluiting met andere kinderen?
- Komt het kind blij uit school?
- Vertelt het kind iets over school?
- Zit het kind op een sportclub of andere club?

Signalen als het kind zich niet veilig en vertrouwt voelt:

- Het kind huult veel
- Heeft geen aansluiting
- Wil graag bij de juf zitten of liever juist niet
- Praat niet of nauwelijks

- Praat in korte zinnen
- Komt niet tot spel
- Durft zich niet te geven tijdens het spel
- Wil graag naar huis toe en vraagt om de ouders

Mogelijke acties zijn dan:

- Gesprek met ouders;
- Aansluiten bij de belevingswereld van het kind: - Waar speelt hij graag mee? Wat is zijn favoriete liedje, Wat is zijn favoriete tv programma enz;
- Kind gesprek;
- Complimenten geven;
- De groep 0-1 kinderen halve dagen naar school zodat ze minder moe zijn;
- Speelgoed mee laten nemen van thuis;
- Extra aandacht geven doormiddel van:
 - Beurten geven
 - Extra stimuleren tot spelen met vriendjes
 - De juf speelt ook mee
 - Muziekles
 - Samen voorlezen
 - Kleine kring momenten
 - Maatje koppelen met een andere leerling, naast elkaar laten zitten, hulpje van de juf, samen in de rij staan, samen spelen.

Uitgangspunten van de school

- Op IKC Tusken de Marren ervaren we pestgedrag als probleem van onze school. Van zowel leerkrachten, pesters, meelopers, ouders en het slachtoffer.
- IKC Tusken de Marren wil gewenst gedrag stimuleren en pestproblemen voorkomen. Dit doen wij met de methode Kwink, waarbij de focus ligt op het aanleren van positief gedrag en elkaar kunnen aanspreken op negatief gedrag. Hierdoor wordt pestgedrag bespreekbaar op onze school.
- Leerkrachten moeten pestgedrag kunnen signaleren, eventueel in samenwerking met de ouders, en stelling kunnen nemen.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of niet tot het gewenste resultaat leidt, dan wordt de aandachtsfunctionaris/Intern begeleider ingeschakeld. Deze kan dieper op het probleem ingaan, deskundigen raadplegen of het bevoegd gezag adviseren.
- We werken met behulp van Kwink. Kwink werkt volgens de preventiepiramide van Deklerck (2010) op niveau 2. Het anti-pestprotocol werkt op niveau 3. Op het moment dat een leerling of een groep

leerlingen ondanks de preventieve maatregelen in niveau 2 toch vervalt in pestgedrag, staat beschreven wat de maatregelen en/of consequenties zijn.

Hoe maken we pestgedrag bespreekbaar?

De methode voor Sociaal Emotioneel Leren die onze school hanteert, is gericht op het aanleren van positief gedrag. Hierbij wordt een klimaat gecreëerd, waarbij kinderen open en eerlijk naar elkaar kunnen en durven zijn en duidelijke omgangsregels zijn.

Kwink focust zich bij deze aanpak op het vormen van een sociaal, veilige groep en past de lessen daarbij aan op de fasen van groepsvorming (Tuckman). Tijdens deze lessen worden in de eerste groepsfase met de groep regels gemaakt. In de volgende fases zullen deze regels binnen de groep verder worden uitgewerkt en wordt de waarde hiervan binnen de groep duidelijk.

Aan de leerkracht om dit proces intensief te begeleiden en ook buiten de Kwink-les transitie te laten plaatsvinden. Het maken van duidelijke afspraken met kinderen, leerkrachten en ouders over hoe we met elkaar omgaan is namelijk een effectieve methode om pestgedrag te voorkomen, te stoppen of binnen de perken te houden. Mede dankzij Kwink wordt er dus regelmatig een onderwerp in de kring aan de orde gesteld. Kwink hanteert hierbij diverse werkvormen, zoals: kringgesprekken, rollenspellen en kleine opdrachten. Daarnaast is het voorbeeld van thuis en de leerkrachten van groot belang. Er wordt over het algemeen minder gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de manier van omgaan. Agressief gedrag mag bijvoorbeeld niet geaccepteerd worden en leerkrachten moeten hier duidelijk stelling in nemen (maatregelen). Bij de onderbouwgroepen zorgen de leerkrachten er tevens voor dat de leerlingen doormiddel van actie-reactie leren hun probleem bespreekbaar te maken.

Ook de leerlingenraad wordt regelmatig gevraagd hoe er met elkaar omgegaan wordt. Wanneer er tekenen zijn uit deze leerlingenraad van pestgedrag, wordt dit verder onderzocht. De directeur neemt dit op met de betreffende leerkracht en de intern begeleider zodat verder onderzoek gedaan kan worden.

Anti-pestafspraken voor en door leerlingen

Iedere leerling heeft de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten, ook als het om andere kinderen gaat. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep. De regels worden mede met hulp van de kinderen en/of de leerlingenraad per jaar opgesteld en worden door alle bij onze school betrokkenen gehandhaafd.

(voorbeeld regels zijn)

WE GAAN RESPECTVOL MET ELKAAR OM

Ik behandel iemand zoals ik ook zelf behandeld wil worden. BINNEN, BUITEN EN ONLINE

We blijven van elkaar af.

We noemen elkaar bij de voornaam of een vriendschappelijke naam

Ik gebruik mijn eigen spullen of ik vraag iemand of ik zijn of haar spullen mag gebruiken.

We praten met elkaar

We laten elkaar rustig naar huis gaan.

We lachen alleen maar samen

We laten iedereen meedoen

We accepteren iedereen zoals hij of zij is Ik vertel alleen dingen over een ander aan de juf of meester als er iets gebeurt dat ik niet prettig vind of gevaarlijk.

Als ik zelf gepest word, vertel ik dat altijd aan de juf of meester en mijn ouders.

Hoe handelt een leerkracht

- Maak aan de leerlingen duidelijk dat signalen van pesten (iets anders dan plagen!) doorgegeven moeten worden aan de leerkracht. Leg uit dat dit geen klikken is maar waarschuwen;
- Personeel en leerlingen noemen leerlingen niet met een bijnaam die als kwetsend ervaren kan worden;
- Personeel en leerlingen maken geen opmerkingen over kleding en/of uiterlijk die als kwetsend ervaren kunnen worden;
- Indien de leerkracht pesten heeft gesignaleerd:
 - ✓ geeft hij duidelijk en ondubbelzinnig aan dat hij dergelijk gedrag verafschuwt en afkeurt;
 - ✓ probeert hij zicht te krijgen op de oorzaak, de omvang van het pestgedrag en de mogelijke gevolgen voor het slachtoffer.
 - ✓ probeert hij het invoelend vermogen van de pester en de 'zwijgende meerderheid' te vergroten ("als jij nu eens gepest werd...");
 - ✓ brengt hij het probleem in de teamvergadering ter sprake en wordt een plan van aanpak opgesteld;
 - ✓ stelt hij de ouders van de betrokkenen (pester, gepeste) op de hoogte en geeft aan hoe de school dit probleem gaat aanpakken en wat men verwacht van de ouders;
 - ✓ vraagt hij regelmatig bij de ouders na wat de bevindingen, uitkomsten of stand van zaken is.

Wat verwachten we van ouders/verzorgers

Een veilige school creëren we met elkaar. Laten we elkaar goed op de hoogte houden wat er speelt met uw kind en de andere kinderen. Samen zien en weten we meer. Samenwerken zonder bemoeienissen: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van

pesten zullen de schoolleider en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

- Wordt uw zoon/dochter regelmatig gepest of is uw kind één van de pesters of betrokken bij pestgedrag, geef dit z.s.m. door aan de leerkracht, wacht hiermee niet te lang. Gepest worden vraagt om direct handelen, een leerkracht weet /ziet niet alles.
- Is er op school iets gebeurd met uw zoon/dochter en u vindt dat u hieraan zelf een bijdrage moet leveren, bespreek dit altijd eerst met de leerkracht, als u bijvoorbeeld een andere ouder of kind wilt aanspreken. Soms is men er op school al mee bezig en kan uw bijdrage de zorgvuldigheid verstoren. Soms kan uw bijdrage ook helpen.
- Ziet u iets gebeuren op de speelplaats tussen kinderen, direct na schooltijd, neem ze mee naar binnen in school en ga naar een van de leerkrachten en meld uw verhaal.
- Ziet u iets gebeuren of gebeurt er iets met uw kind, ruim na schooltijd, neem altijd zorgvuldigheid in acht. Laat de kinderen even hun emotie kwijt raken en probeer vervolgens in alle rust de zaak te bespreken. Soms is het belangrijk om de leerkracht hiervan op de hoogte te stellen.
- Blijf altijd kalm en bekijk de situatie van bovenaf, zonder waardeoordeel.

“Mijn kind mag slaan”

Wat als ouders een andere opvatting hebben over gedrag dan de school? Ouders vinden dat hun kind het recht heeft om agressief voor zichzelf op te komen. Het kind mag zich onfatsoenlijk gedragen ten koste van andere kinderen, leerkrachten, ouders of de school. In dat geval worden ouders doorverwezen naar de directie en deze maakt duidelijk:

-We hebben respect voor de regels die u thuis hanteert, op school hebben we aanvullende regels, deze bepalen wij.

-Indien u kiest voor deze school, moet u tegen uw kind zeggen dat hij zich op school aan de schoolregels moet houden. Als alle kinderen voor zichzelf opkomen (buiten de regels om) kunnen we de veiligheid op school niet meer garanderen.

En als het toch niet goed uitpakt?

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een aandachtfunctionaris en/of schoolcontactpersoon mogelijk. De aandachtfunctionaris en/of de schoolcontactpersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren. De aandachtfunctionaris en schoolcontactpersoon staan vermeld in de schoolgids.